

виробництва, але і для повної трудової віддачі працівників, розвитку їх творчої активності та задоволення фізичних і духовних потреб.

Список використаних джерел

1. Психологія управління // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki>
2. Шепель В.М. Профессия имиджмейкер / В.М.Шепель. – Ростов н/Д: Фенікс, 2008. – 523 с.
3. Терехова Т.А., Вишневіська Н.Є., Бабкіна Е.В. Соціальні ролі новаторського типу і динаміка їх формування // Психологія в економіці і управлінні. – 2010. – № 1 (3). – С. 50-56.
4. Керанчук Т.Л. Концепція вартісно-орієнтованого управління підприємством та можливості її адаптації в Україні / Т. Л. Керанчук // Фінанси України. – 2011. – № 7. – С. 104–114.
5. Ізмайлова, К. Обґрунтування економічних рішень щодо підвищення ефективності проектів на передінвестиційній стадії / К. Ізмайлова // Економіка України. – 2011. – № 10. – С. 79–87.

БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

А.М. Вакуленко, студентка

О.С. Максимчук, доцент

Дніпровський національний університет ім. О. Гончара

Впровадження інновацій українськими підприємствами є необхідною умовою забезпечення їх конкурентоспроможності на внутрішньому ринку та вагомим кроком у напрямку виходу на міжнародний ринок. У зв'язку з цим перед підприємствами постає питання вибору найбільш результативного інструментарію управління інноваційною діяльністю, методів ефективного використання інноваційного потенціалу, формування шляхів підвищення інноваційної активності. Одним із таких напрямів може стати застосування технології бенчмаркінга, що нині є потужним і ефективним методом стратегічного менеджменту і маркетингу, одним із найпопулярніших методів інноваційного управління підприємством [1, с. 90].

Інструмент бенчмаркінгу вперше був застосований у США, нині ж викликає інтерес вчених з усього світу. Зокрема, сучасні підходи до використання порівняльного аналізу описані у працях О.В. Вартанової, Л.Є. Довгань, Дж. Перані.

Під бенчмаркінгом розуміють порівняльний аналіз результатів власної діяльності по відношенню до визначеного стандарту, який вважається оптимальним. Такий аналіз зазвичай здійснюється систематично: фірми обирають приклади «найкращої практики» та порівнюють з ними власну ефективність за контрольними показниками: якістю, продуктивністю, гнучкістю, інноваційною активністю в тому числі.

Зручність методу в тому, що фірми-еталони, обрані для порівняння, необов'язково мають бути аналогами досліджуваного підприємства відносно розміру, області бізнесу або географічного положення. Це означає, що можливості компаній не обмежуються лише порівнянням з інноваційною діяльністю конкурентів і партнерів, а розширені й на суміжні галузі, підприємства в яких здійснюють схожі бізнес-процеси.

Основним принципом бенчмаркінгу є визначення сильних і слабких сторін фірми, проте перевірка стану підприємства не є його кінцевою метою. Інструмент покликаний вдосконалити бізнес-процеси компанії через аналіз факторів, що впливають на її ефективність, можливостей здобуття конкурентних переваг, визначення напрямів подальшого розвитку.

Опираючись на перевірений практикою досвід інших підприємств, фірми відбирають найкращі технології, виробничі процеси, методи організації виробництва і збуту, визначають оптимальні умови для досягнення таких результатів, після чого адаптують запозичену інформацію до власного підприємства. Отримані вигоди дозволяють зміцнити власну конкурентну позицію, а також досягти підвищення ступеня задоволеності покупців. При цьому фірми уникають зайвого ризику, скорочують часові та фінансові витрати.

Для найбільш ефективного застосування бенчмаркінгу необхідно дотримуватись певних правил. Не можна переймати методи фірми-еталона у чистому вигляді, ефект вони принесуть лише у випадку пристосування до внутрішніх особливостей та зовнішніх умов досліджуваного підприємства. Крім того, застосування бенчмаркінгу одразу до всієї системи є занадто дорогим і невиправданим. Доцільно виділити та опрацювати окремі процеси, вводити зміни поетапно.

До бенчмаркінгових процесів на міжнародному рівні відносять процес сертифікації, наприклад, сертифікація системи якості підприємства відповідно до стандартів Міжнародної організації зі стандартизації (ISO), що сприяє підвищенню конкурентоспроможності української продукції, яка виходить на міжнародний ринок [2, с. 388]. Щоб бути сертифікованою за системою ISO, компанія повинна привести свої бізнес-процеси і внутрішні процедури у відповідність до вимог системи.

На національному рівні результатом бенчмаркінгу інноваційної сфери є Європейський рейтинг інноваційної діяльності, який публікується щорічно і містить дані по державам-членам ЄС, а також Турції, Норвегії, Швейцарії, США, Японії, Ісландії. Для складання рейтингу застосовується 26 показників, методика розрахунку яких для всіх країн однакова, тож рейтинг забезпечує систематичний аналіз та порівняльну оцінку результатів інноваційної діяльності. Подібні рейтинги корисні тим, що зводять різні за природою характеристики в інтегральні показники, які стають придатними для порівняння [3, с. 7].

Українські підприємства ще недостатньо повно використовують можливості бенчмаркінгу, не вбачають у взаємодії з суб'єктами зовнішнього середовища способу підвищення власної конкурентоспроможності. Отже, система менеджменту вітчизняних підприємств потребує змін. До керівників ключових бізнес-процесів мають бути донесені вигоди від застосування технології бенчмаркінгу як на ранніх етапах процесу управління інноваціями (коли порівняння сигналізує про необхідність змін: виявляє проблеми, які у разі несвоєчасного вирішення можуть негативно позначитись на конкурентоспроможності підприємства), так і впродовж всього життєвого циклу інновацій як способу оцінки можливості покращення управління інноваційними процесами. Для досягнення успіху бенчмаркінг повинен стати невід'ємною частиною інноваційної діяльності в організації.

Список використаних джерел

1. Вартанова О.В. Бенчмаркінг інноваційного потенціалу промислового підприємства / О.В. Вартанова, І.В. Шестер // Науковий вісник Херсонського національного університету. – 2014. – № 8(2) – С. 89-92.
2. Довгань Л.Є. Стратегічне управління: навчальний посібник // Л.Є. Довгань, Ю.В. Каракай, Л.П. Артеменко. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.

3. Перани Дж. Бенчмаркинг инновационной деятельности европейских стран / Дж. Перани, С. Сирилли // Форсайт. – 2008. – № 1 (5). – С. 4-15.

МЕТОДЫ УПРАВЛЕНИЯ РИСКАМИ ВЕНЧУРНЫХ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЕКТОВ

В.В. Зиновьева

*Белорусский национальный технический университет,
г. Минск, Республика Беларусь*

Если выделять наиболее весомый фактор формирования экономического развития той или иной страны, то в наибольшей степени им являются инновации. В то же время инновационное развитие неотъемлемо связано с рисковыми научными идеями, которые являются будущим экономики, но их финансирование не всегда оправдано. Мировая практика подтверждает эффективность венчурного финансирования в качестве наиболее передового инструмента реализации наукоемких инновационных проектов. В большинстве стран мира венчурное инвестирование сформировалось в мощную мировую индустрию и закрепило себя как один из наиболее действенных инструментов поддержки и развития в основном малого и среднего бизнеса. Поэтому развитию венчурного бизнеса активно содействуют государственные органы некоторых ведущих индустриальных стран [1, с. 125].

Термины «венчурный капитал» и «венчурный бизнес» происходят от английского слова «venture», которое переводится как «рискованное предприятие или начинание», «спекуляция», «сумма, подвергаемая риску». Понятие риск в экономической теории означает вероятность (угроза) потери части вложенных ресурсов, недополучение или потери рассчитанного дохода (прибыли) или появление вспомогательных расходов и/или наоборот – ведение деятельности в рискованных условиях, которая может принести выдающиеся прибыли (доход) по сравнению с запланированными результатами [2, с. 67–68].

Чтобы выявить, оценить и минимизировать риски существует механизм управления рисками, который включает в себя комплекс мер. Для выявления рисков, как правило, используются экспертные или статистические методы. С помощью метода экспертных оценок определяется влияние различных факторов на уровень риска проекта. Затем на основе полученной информации проводится